

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail: comeuroint@v.rada.gov.ua

ВИСНОВОК

щодо проєкту Закону України

«Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення енергетичної безпеки та розвитку систем накопичення енергії»

(р.№ 5436-1 від 11.05.2021, н.д. Камельчук Ю.О. та інші)¹

1. Загальна характеристика законопроекту.

Згідно з Пояснювальною запискою законопроектом пропонується доповнити Закон України «Про ринок електричної енергії» нормами, якими передбачаються:

- визначення термінів накопичення енергії, система накопичення енергії та оператор системи накопичення енергії;
- введення нового учасника ринку електричної енергії - оператор системи накопичення енергії та встановлення його прав та обов'язків;
- з метою урегулювання питання використання систем накопичення енергії операторами передачі та розподілу запроваджується термін «повністю інтегровані елементи мережі»;
- визначення повноважень КМУ щодо встановлення граничної ціни закупівлі послуги із забезпечення розвитку генеруючої потужності та систем накопичення енергії, а також повноважень Регулятора щодо затвердження методики визначення такої граничної ціни та інше.

2. Належність проекту до пріоритетних сфер адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Проект закону за предметом правового регулювання належить до сфери **енергетика**, яка відповідно до Закону України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року № 1629-IV належить до пріоритетних сфер, в яких здійснюється адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

¹ Комітет розглянув проект Закону на своєму засіданні 8 вересня 2021 року (протокол № 81) відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України.

3. Порядок вирішення у законодавстві ЄС питань, що належать до сфери правового регулювання проекту.

Правовідносини, що належать до сфери правового регулювання проекту Закону, регулюються:

- 1) Главою 1 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію);
- 2) Директивою 2019/944 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року щодо загальних правил на внутрішньому ринку електроенергії та вносить зміни до Директиви 2012/27/ЄС (*OJ L 158, 14.6.2019, p. 125–199*);
- 3) Договором про заснування Енергетичного Співтовариства.

4. Відповідність законопроекту праву ЄС, Угоді про асоціацію.

1) Внесенням змін до частини 2 статті 62 Закону України «Про ринок електричної енергії» спеціальні обов'язки із забезпечення розвитку генеруючих потужностей та систем накопичення енергії покладаються на оператора системи передач.

До спеціальних обов'язків, що покладаються на учасників ринку електричної енергії відповідно до цього Закону для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, належать, зокрема:

1. забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії;
2. виконання функцій постачальника універсальних послуг;
3. виконання функцій постачальника "останньої надії";
4. надання послуг із забезпечення розвитку генеруючих потужностей та систем накопичення енергії;
5. підвищення ефективності комбінованого виробництва електричної та теплової енергії.

Пункт 1 статті 54 Директиви 2019/944 передбачає, що оператори системи передачі не повинні володіти, розвивати, управляти та здійснювати експлуатацію станцій з накопичення енергії.

Тому, внесення змін до частини 2 статті 62 Закону України «Про ринок електричної енергії», згідно з якими спеціальні обов'язки із забезпечення розвитку генеруючих потужностей та систем накопичення енергії покладаються на оператора системи передач не відповідає п. 1 статті 54 Директиви 2019/944.

Визначення термінів, запропонованих законопроектом до статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» п.100) «накопичення енергії» та п.99) «оператор системи накопичення енергії», відповідають аналогічним термінам п.59 та п.60 статті 2 Директиви 2019/944/ЄС.

Внесення законопроектом змін до п.4 статті 45 Закону України «Про ринок електричної енергії», які передбачають, що оператор системи розподілу не має права

володіти, розробляти та експлуатувати накопичувачі енергії відповідає п. 1 статті 36 Директиви 2019/944, згідно з яким оператор системи розподілу не повинен володіти, розробляти, управляти та здійснювати експлуатацію станцій з накопичення енергії.

Законопроектом передбачається, що оператор системи розподілу має право володіти, розробляти та експлуатувати накопичувачі енергії з дотриманням умови про те, що такі накопичувачі енергії необхідні оператору системи розподілу для виконання своїх зобов'язань щодо ефективної, надійної та безпечної роботи системи розподілу, і вони не використовуються для купівлі та/або продажу електроенергії на ринку електричної енергії та/або надання допоміжних послуг. Такі положення законопроекту відповідають п.б) частини 2 статті 36 Директиви 2019/944, який зазначає, що «такі об'єкти необхідні операторам системи розподілу для виконання своїх зобов'язань згідно з цією Директивою щодо ефективної, надійної та безпечної роботи системи розподілу, а об'єкти не використовуються для купівлі або продажу електроенергії на ринках електроенергії».

2) Відповідно до п.5 Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію «Україна проводить консультації з Європейською Комісією щодо сумісності з положеннями *acquis* ЄС будь-якої законодавчої пропозиції у сферах, що мають бути наближені до законодавчих актів ЄС, перелічених у додатку XXVII-B, до набрання чинності такої пропозиції. Обов'язок проводити консультації стосується пропозицій про внесення змін до вже наближеного національного законодавчого акту, незалежно від юридичної форми такої пропозиції».

Додаток XXVII-B Угоди про асоціацію зазначає сферу «електрична енергія», під яку підпадає Закон України «Про ринок електричної енергії», а також зобов'язання України щодо поступового наближення свого законодавства до переліку законодавчих актів права ЄС.

Враховуючи те, що в Закон України «Про ринок електричної енергії» було раніше внесено зміни у відповідності до права ЄС, його можна вважати таким, що «вже наближений до законодавчих актів ЄС», а отже п.5 Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію застосовується до цього законопроекту. Тому, Уряд України зобов'язаний провести консультації з Європейською Комісією щодо законопроекту, який вносить зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії» з метою оцінки «сумісності законопроекту з відповідними положеннями *acquis* ЄС».

У випадку проведення Урядом України консультацій з Європейською Комісією щодо законопроекту відповідно до п. 6 та 7 Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію застосовуються наступні дії: «Україна утримується від введення в дію актів, поданих на проведення консультацій, зазначених у пункті 5 та 6, до того, як Європейська Комісія завершить оцінювання сумісності законопроекту з відповідними положеннями *acquis* ЄС та у випадку, якщо Європейська Комісія дійшла висновку, що законопроект є несумісним із зазначеними положеннями *acquis* ЄС».

5. Висновок Комітету з питань інтеграції України до ЄС.

Законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення енергетичної безпеки та розвитку систем накопичення енергії» (р.№ 5436-1 від 11.05.2021, н.д. Камельчук Ю.О. та інші) за метою не суперечить Угоді про

асоціацію, але **потребує доопрацювання** з метою приведення у відповідність до п. 1 статті 54 Директиви 2019/944.

В той же час, відповідно до пункту 5 Додатку XXVII-A Угоди про асоціацію Україна зобов'язана провести консультації з Європейською Комісією з метою оцінки сумісності законопроекту з відповідними положеннями права ЄС.

Враховуючи вищезазначене, **необхідно відтермінувати розгляд** законопроекту до отримання відповідного висновку Європейської Комісії.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000EED52E007FC38E00
Дійсний до: 20.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-20/10-2021/281532 від 09.09.2021

634956